

Pusztai Balázs

MUNKAVÉDELMI TECHNIKUS
TŰZVÉDELMI FŐELŐADÓ
EMELŐGÉP ÜGYINTÉZŐ

Üdvözlök mindenkit!

Pusztai Balázs

+36 70/427-1178

pusztai.balazs@gmail.com

Mindenkinek van szerepe a munkavédelemben

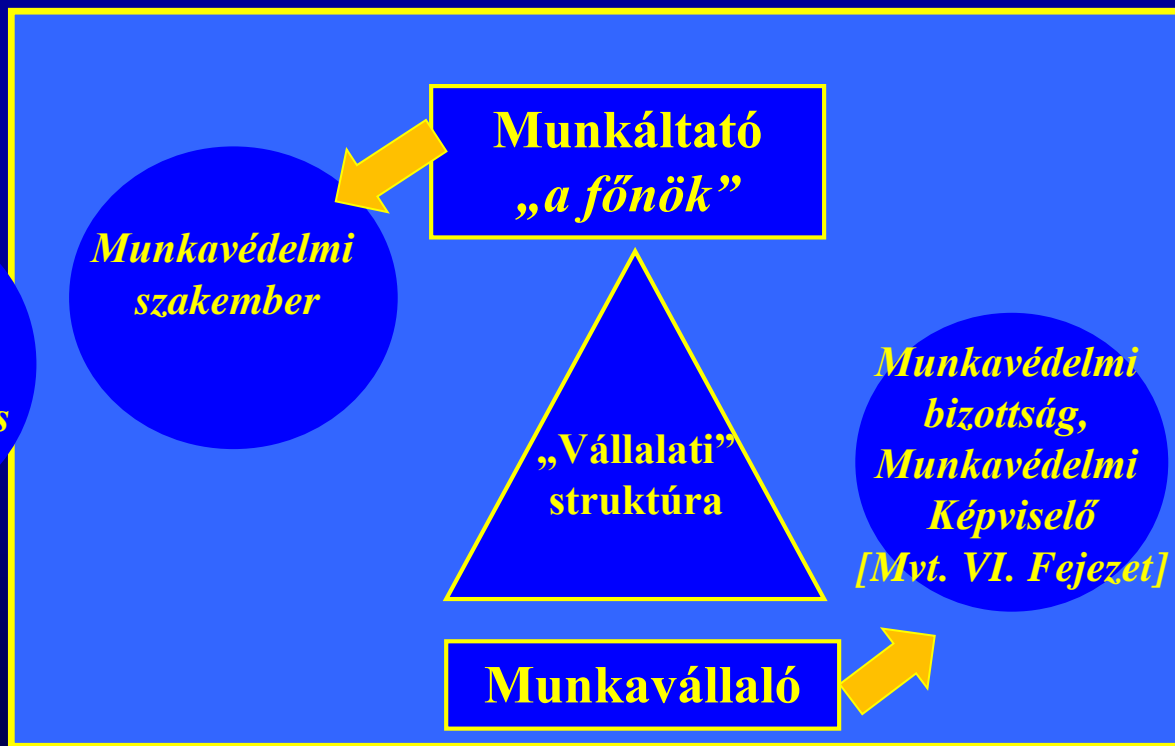
Mindenkinek vannak jogai és kötelességei (feladatai)

**HATÓSÁGI
FELÜGYELET**
*Munkavédelmi
Felügyelő*

[Mvt. VII. Fejezet]

*Foglalkozás-
egészségügyi
szolgálat/orvos*

*Szakértő,
külsős cég,
felül-
vizsgálatok*
[lásd.: Mvt. 21. §
és 23. §]

Munkáltató

- **Mvt. 87. § 8. pont** *Munkáltató*: a munkavállalót szervezett munkavégzés keretében foglalkoztató. Munkáltatónak kell tekinteni a munkaerő-kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót kölcsönvevőként foglalkoztatót, a kirendelt munkavállalót foglalkoztatót, a szakképzés keretében gyakorlati oktatást folytatót, valamint a mást nem foglalkoztató, a munkáját kizárólag személyesen végző egyéni vállalkozót (akkor is, ha egyéni céget alapított) a munkavégzés hatókörében tartózkodók védelmére vonatkozó rendelkezések [9. § (2) bekezdés] tekintetében. A társadalmi munka esetén munkáltató a társadalmi munka szervezője. Magyar adószámmal nem rendelkező külföldi munkáltató esetén munkáltató az a személy vagy szervezet, aki, illetve amely a tényleges irányítást gyakorolja, vagy a munkahelyért a fő felelősséget viseli, ennek hiányában az, akinek a területén a munkavégzés folyik.

Alapvető munkáltatói kötelezettségek

Mvt.54. § (1) Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében a munkáltató köteles figyelembe venni a következő általános követelményeket:

- a veszélyek elkerülése;
- a nem elkerülhető veszélyek értékelése;
- a veszélyek keletkezési helyükön történő leküzdése;
- az emberi tényező figyelembevételével a munkahely kialakításánál, a munkaeszközök és munkafolyamat megválasztásánál, különös tekintettel az egyhangú, kötött ütemű munkavégzés időtartamának mérséklésére, illetve káros hatásának csökkentésére, a munkaidő beosztására, a munkavégzéssel járó pszichoszociális kockázatok okozta igénybevétel elkerülésére;

Alapvető munkáltatói kötelezettségek

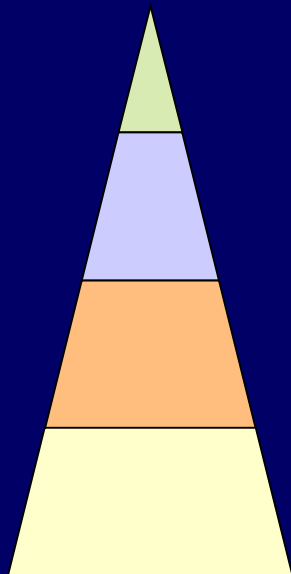
- a műszaki fejlődés eredményeinek alkalmazása;
- a veszélyes helyettesítése veszélytelennel vagy kevésbé veszélyessel;
- egységes és átfogó megelőzési stratégia kialakítása, amely kiterjed a munkafolyamatra, a technológiára, a munkaszervezésre, a munkafeltételekre, a szociális kapcsolatokra és a munkakörnyezeti tényezők hatására;
- a kollektív műszaki védelem elsőbbsége az egyéni védelemhez képest;
- a munkavállalók megfelelő utasításokkal történő ellátása.

Megelőzés

**A kockázatok megelőzése vagy csökkentése érdekében
meghozott munkáltatói intézkedések**

1. A veszély „eltávolítása” (a veszélyek keletkezési helyükön történő leküzdése, a kevésbé veszélyes választása);
 2. A (fennmaradó) kockázat csökkentése vagy megszüntetése – kollektív védelem
 3. A (fennmaradó) kockázat csökkentése vagy megszüntetése – egyéni védőeszközök
- Egyéb intézkedések – munkaszervezés

Megelőző intézkedések PÉLDÁK

A kockázat csökkentése/kiküszöbölése a forrásnál

- Elsődleges intézkedés = nem veszélyes anyagok használata.
- Második intézkedés = a veszélyes anyag helyettesítése kevésbé veszélyes anyaggal.
(Pl. oldószeres festék helyett vízbázisú festék használata.)
- Alkalmasabb anyag használata, pl. a könnyen szétszóródó porok helyett tabletták használata.
- Munkaszervezéssel csökkenteni kell a munkahelyen levő anyag mennyiségét és készletét (egy napra való adag).

Kollektív és egyéni védelem (pl. ZAJ esetében)

Kollektív és egyéni védelem (pl. veszélyes anyagok esetében)

Kollektív és egyéni védelem

Alapvető munkáltatói kötelezettségek

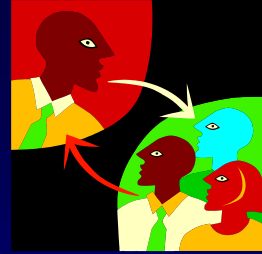
- Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása alapvetően a munkáltató feladata.

[Mvt. 2. § (3)]

A munkáltató az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében - többek között - köteles [lásd Mvt. 54. § (7)]:

1. A munkahely kialakításánál, a munkaeszközök és munkafolyamat megválasztásánál, különös tekintettel az egyhangú, kötött ütemű munkavégzés időtartamának mérséklésére, illetve káros hatásának csökkentésére, a munkaidő beosztására, a munkavégzéssel járó pszichoszociális kockázatok okozta igénybevétel elkerülésére **az emberi tényezőt** figyelembe venni.

Alapvető munkáltatói kötelezettségek

2. Minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat és olyan megelőző intézkedéseket tenni, amelyek biztosítják a munkakörülmények javulását. (KOCKÁZATÉRTÉKELÉS) [Mvt. 54. § (2)-(5) bek.]

3. A munkavédelmi feladatok ellátására munkavédelmi és munkaegészségügyi szakképesítésű személyeket foglalkoztatni.[Mvt. 57-58. §]

4. A szükséges utasításokat és tájékoztatást kellő időben a munkavállalónak + mv. k. megadni. (OKTATÁS+TÁJÉKOZTATÁS)

**5. Rendszeresen meggyőződni arról, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a követelményeknek, a munkavállalók ismerik, illetve megtartják-e a rájuk vonatkozó rendelkezéseket. (ELLENŐRZÉS)
Lásd. TK. 68-69. old.**

6. A munkavégzés körülményeihez igazodó, illetve az azzal összefüggő veszélyek figyelembevételével megfelelő munkaeszközöket biztosítani a munkavállalók részére.

Alapvető munkáltatói kötelezettségek

7. A tudomására jutott rendellenességet, illetve a munka egészséget veszélyeztető és nem biztonságos végzésével kapcsolatos bejelentést haladéktalanul kivizsgálni, a szükséges intézkedéseket megtenni, az érintetteket értesíteni, és közvetlen veszély esetén a munkavégzést leállítani.

8. A munkabaleseteket nyilvántartani, kivizsgálni, a foglalkozási megbetegedéseket is beleértve bejelentési kötelezettségének eleget tenni .

9. Biztosítani a védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, védőképességét, a kielégítő higiéniés állapotát, a szükséges tisztítását, karbantartását (javítását), pótlását.

10. A munkáltató létszámát és tevékenységét figyelembe véve foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást biztosítani

„Munkáltató dokumentumai”

A munkáltató belső szabályozási köztelezettsége:

- **kollektív szerződés**
- **szervezeti működési szabályzat**
- **munkaköri leírás**
 - **időszakos orvosi vizsgálat,**
 - **EVE viselésének kötelezettsége;**
 - **munkaeszközökkel kapcsolatos ellenőrzési, karbantartási, felülvizsgálati, munkaeszköz kezelési, egyéb feladatok;**
 - **stb.**
- **technológiai utasítás(ok)**

„Munkáltató dokumentumai”

Írásban rögzített, munkavédelmi tárgyú belső szabályozás:

- mentési terv;
- munkaeszköz munkavédelmi üzembe helyezése;
- időszakos felülvizsgálat végrehajtása, eredménye;
- az egyéni védőeszköz juttatásának belső rendje.

Munkavédelmi szabályzat készítése nem kötelező!

Munkavédelmi oktatás

- **55. § (1) A munkáltatónak oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a munkavállaló**
- **a) munkába álláskor,**
- **b) munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor,**
- **c) munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor,**
- **d) új technológia bevezetésekor**
- **elsajátítsa és a foglalkoztatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat.**
- **az oktatást rendes munkaidőben kell megtartani,**
- **az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.**

Munkavédelmi oktatás - Oktatási tematika

- A hatályos munkavédelmi szabályok, munkáltatói rendelkezések alapján kell kidolgozni.
- Egy konkrét pld.: **Mvt. 51. § (2)** Ahol veszély fenyeget, egyedül munkát végezni nem szabad, és ilyen helyre csak erre is kiterjedő oktatásban (55. §) részesült munkavállalók léphetnek be.
- Ez utóbbi pl. tartályok, silók belsejében beszállással végzett munka esetén indokolt. Lásd: **MSZ-09-57.0033:1990**
- Az oktatás nyelve = „*A munkáltató felelős azért, hogy a munkavállaló az általa értett nyelven ismerhesse meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályait*” [Mvt. 2. § (4) bekezdés]

Munkavédelmi oktatás

– munkaeszköz [10/2016. NGMr. 9-11.§]

A munkáltató a biztonságos munkaeszköz megválasztása során a munkavállalókat a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatja legalább

- a munkaeszköz egészséget nem veszélyeztető és biztonságos használatának körülményeiről, feltételeiről;
- rendeltetésszerű használata során az előrelátható veszélyes, illetve veszélytelen meghibásodási lehetőségeiről és a meghibásodás esetén szükséges tennivalókról;
- az előfordulható téves kezelésről és annak következményeiről;
- a körülmények megváltozásáról, még abban az esetben is, ha a változás olyan munkavállaló közvetlen környezetében történik, aki az érintett munkaeszközt nem használja.

- A tájékoztatást az érintett munkavállaló részére az általa értett nyelven, érthetően, ahol szükséges írásban kell megadni.

Munkavédelmi oktatás

– munkaeszköz [10/2016. NGMr. 9-11.§]

A munkáltató a munkába álláskor, illetve a munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor a munkavédelmi oktatás keretében a munkavállalót a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatja legalább:

- a munkaeszköz üzembe helyezéséről, használatáról;
- a többfunkciós és a cserélhető munkaeszköz vagy a kiegészítő berendezés fel- és leszereléséről, működtetéséről;
- a munkaeszköz meghibásodási lehetőségeiről, a munkavállalónak a hibák elhárításával kapcsolatos feladatairól;
- a rendkívüli körülmények bekövetkezése esetén szükséges teendőkről;
- a különböző alkalmazási célú védőburkolatokról és biztonsági berendezésekről;

Munkavédelmi oktatás

– munkaeszköz [10/2016. NGMr. 9-11.§]

- a munkaeszközök rendeltetésellenes használatáról és annak következményeiről;
- a veszélyes terek megközelítéséről, az alkalmazott védelmi megoldásokról;
- a munkavállaló munkakörébe tartozó beállítási feladatokról;
- a munkaeszköz használatához szükséges egyéni védőeszközök és használatuk követelményeiről;
- a munkaeszköz üzemeltetéséből adódó helyi sajátosságokról.

Munkavédelmi oktatás - az oktató

- **munkavédelmi szakember feladata - az Mvt. 57. § (3) bek. f) pontja szerint - a végrehajtásban való közreműködés.**
 - **a tematika összeállítása,**
 - **az oktatás megtervezése (pl. éves oktatási terv készítése),**
 - **és megszervezése,**
 - **az elméleti ismeretek átadása,**
 - **az ismeretek számonkérésének, az esetleges vizsgáztatásnak a lebonyolítása,**
 - **a dokumentáció kiállítása,**
 - **a nyilvántartás vezetése,**
 - **az ismétlődő oktatás aktualitásának figyelemmel kísérése,**
 - **a rendkívüli oktatás igényének jelzése, kezdeményezése,**
 - **az oktatással kapcsolatos munkáltatói feladatok teljesítésének ellenőrzése (pl. felügyelet alatt dolgozik-e az ismeretek elsajátításáig a dolgozó).**

Munkavállaló

- **Mvt. 87. § 6. pont Munkavállaló: a szervezett munkavégzés keretében munkát végző személy.**

Alapvető munkavállalói jogok és kötelezettségek

- **1992. évi XXII. Tv. Mt. 103. § (1) A munkavállaló köteles**
- **az előírt helyen és időben, munkára képes állapotban megjelenni és a munkaidejét munkában tölteni, illetőleg ez alatt munkavégzés céljából a munkáltató rendelkezésére állni;**
- **munkáját az elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások és utasítások szerint végezni;**
- **munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, valamint általában olyan magatartást tanúsítani, hogy ez más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse, munkáját ne zavarja, anyagi károsodását vagy helytelen megítélését ne idézze elő;**

Alapvető munkavállalói jogok és kötelezettségek

- Mvt. 60. §. (1) a) a rendelkezésére bocsátott **munkaeszköz biztonságos állapotáról a tőle elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a számára meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;**
- b) **az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;**
- c) **a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni;**
- d) **munkaterületén a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;**
- e) **a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;**

Alapvető munkavállalói jogok és kötelezettségek

- f) a részére előírt **orvosi** - meghatározott körben **pályaalkalmassági - vizsgálaton** részt venni;
 - g) a **veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról** a **munkáltatót azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni a felettesétől;**
 - h) a **balesetet, sérülést, rosszulétet azonnal jelenteni.**
- (2) A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a **biztonsági berendezéseket.**
- (3) A munkavállaló **köteles együttműködni a munkáltatóval**

Alapvető munkavállalói jogok és kötelezettségek

61. § A munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását;**
 - b) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását;**
 - c) a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőital, valamint tisztálkodószerek és tisztálkodási lehetőség biztosítását.**
- + kezdeményezheti a soron kívüli munkaköri, szakmai illetve személyi higiénés alkalmassági vizsgálat elvégzését;**

Alapvető munkavállalói jogok és kötelezettségek

- 62. § A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért.**
- 63. § (1) A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia.**
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges biztonsági berendezések, az egyéni védőeszközök működésképtelensége, illetve hiánya.**

Alapvető munkavállalói jogok és kötelezettségek

Mt. 104. § (1) A munkavállaló a munkát a munkáltató utasítása szerint köteles ellátni.

(2) Nem köteles a munkavállaló teljesíteni az utasítást, ha annak végrehajtása jogszabályba vagy munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik. Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő és a munkavállaló ezzel számolhat, köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. Utóbbi esetben az utasítás teljesítését azonban nem tagadhatja meg.

(3) A munkavállaló köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

(4) Az utasítás jogszerű megtagadása nem menti fel a munkavállalót az alól, hogy munkavégzés céljából továbbra is rendelkezésre álljon és a jogszerű utasításokat teljesítse.

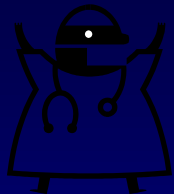
(5) Ha a munkavállaló az utasítás teljesítésének jogszerű megtagadása következtében nem végez munkát, a kieső időre távolléti díjra jogosult.

Mit tehet a munkavállaló, ha a munkáltató kötelezettségeinek nem tesz eleget?

- **Munkavédelmi képviselőhöz, munkahelyi munkavédelmi bizottsághoz (ahol van, a helyi szakszervezethez) fordulhat.**
- **Sérelem esetén a területileg illetékes munkavédelmi hatósághoz fordulhat.**

Alapelv tehát, hogy munkavállalót nem érheti hátrány az egészséges és biztonságos munkakörülmények érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért!

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szakemberek, szaktevékenységek

- **Mvt. 8. §** A munkáltató köteles az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés munkáltatói feladatainak teljesítése érdekében a veszélyességi osztályhoz és munkavállalói létszámhoz igazodóan a 5/1993. MüMr. megjelölt időtartamra és szakképesítési feltételekkel köteles munkavállalót kijelölni vagy foglalkoztatni a munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatok elvégzésére.
- A munkáltató a **munkaegészségügyi szaktevékenységnek minősített feladatokat** munkaegészségügyi [foglalkozás-orvostan (üzemorvostan), munkahigiéne, közegészségügy-járványtan, megelőző orvostan és népegészségügy] szakképesítéssel rendelkező személlyel végeztetheti.

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szakemberek, szaktevékenységek

- **a munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálat elvégzése [21. § (3) bekezdés];**
- **az időszakos biztonsági felülvizsgálat elvégzése [23. § (1) bekezdés];**
- **közreműködés a munkahely, egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia soron kívüli ellenőrzésében [23. § (2) bekezdés];**
- **közreműködés mentési terv készítésében [45. § (1) bekezdés];**
- **a megelőzési stratégia munkabiztonsági tartalmának kidolgozása [54. § (1) bekezdésének g) pontja];**
- **közreműködés a kockázatértékelés elvégzésében [54. § (2) bekezdés], a munkavédelmi oktatásban (55. §);**
- **az egyéni védőeszköz juttatása belső rendjének meghatározása (56. §);**
- **a munkabalesetek kivizsgálása (64. §); +jogsz.**

Munkaegészségügyi szakemberek, szaktevékenységek

- Mvt. 58. §. feladatok – munkaeü. szaktevékenység
- + Fogl. eü. feladatok - eü. törvény, 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről.
- Foglalkoztatási feltételek – lásd.: 89/1995. Korm.r.

Pusztai Balázs

MUNKAVÉDELMI TECHNIKUS
TŰZVÉDELMI FŐELŐADÓ
EMELŐGÉP ÜGYINTÉZŐ

Köszönöm a figyelmet!

Pusztai Balázs

+36 70/427-1178

pusztai.balazs@gmail.com